

F. t. 1. vedr. en aktiv beskæftigelsesindsats m.v.

tage den, kan kommunen yde fremtidig hjælp med tilbagebetalingspligt, jf. § 93, stk. 1, nr. 3, i loven.

Endelig gælder, at en ung under 25 år får hjælpen nedsat tidligere end 6 måneder efter påbegyndt tilbud, hvis den unge uden rimelig eller gyldig grund er opført med eller har afvist et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. § 25 f, stk. 1, nr. 2, i lov om aktiv socialpolitik.

2.2.3. Lovforslagets indhold

Der foreslås ingen ændringer i rådighedsreglerne for kontanthjælpsmodtagere. Det vil sige, at de pligter om at stå til rådighed, som ledige modtagere af hjælp har, er uændrede. Det er alene sanktionerne, der foreslås ændret, dvs. konsekvenserne for ydelsen, når den ledige ikke overholder sine pligter til at stå til rådighed. Forbedringen består i at tydeliggøre sammenhængen mellem forseelsen og sanktionen overfor borgeren, så sanktionerne bliver mere adfærdsregulerende, jf. bl.a. lovforslagets § 3, nr. 10, forslaget til nye §§ 39 og 40, hvor sanktionen gives med et beløb fastsat i loven, så det på forhånd er kendt for personen.

Reglerne i lov om aktiv socialpolitik § 13, stk. 4 og 5, om rimelige grunde til ikke at stå til rådighed og fritagelse fra rådighedsforpligtelsen i de konkrete tilfælde fastholdes uændret. Det betyder, at kommunen for personer, der modtager hjælp alene på grund af ledighed, har pligt til at give en sanktion, hvis betingelserne herfor er opfyldt, og der ikke er en rimelig grund efter § 13, stk. 4. Derfor skal kommunen fortsat for personer, der har andre problemer end ledighed, have mulighed for at vurdere, om der er andre rimelige grunde end de i § 13, stk. 4, nævnte, til, at personen ikke har pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder. Alvorlige psykiske lidelser kan fx i det konkrete tilfælde bevirke, at der ikke skal tildeles en sanktion for ikke at stå til rådighed. Der, hvor en sanktion ikke fremmer rådigheden hos kontanthjælpsmodtageren, skal der ikke gives en sanktion.

Forslaget til nye sanktionsregler bygger på en række grundprincipper:

- Indførsel af 3 sanktionstyper: periode-, punkt- og tilbagebetalings-sanktion.
- Alle målgrupper: unge, voksne, forsørgere og ikke-forsørgere, arbejdsmarkedsparate og ikke-arbejdsmarkedsparate sanktioneres efter ens principper.
- Personer gives kun én sanktion pr. overtrædelse af rådighedspligten, og samme overtrædelse af rådighedspligten medfører samme sanktion hver gang.
- Som hovedregel afskaffes ægtefælleafhængigheden på sanktionsområdet. Eneste undtagelse herfra er ophør af hjælp ved afvisning af tilbud eller ved

omfattende udeblivelser fra tilbud, der kan ligestilles med afvisning. Her fastholdes ægtefælleafhængigheden, jf. lovforslagets § 3, nr. 12, forslaget til ny § 41.

2.2.4. Indførsel af 3 sanktionstyper

Det foreslås, at sanktionsreglerne forenkles, så der fremover kun kan gives tre typer af sanktioner. Det drejer sig om periode-, punkt- og tilbagebetalings-sanktioner.

Periodesanktioner gives, hvis en forseelse løber over tid. Periodesanktionen gives som et fradrag i hjælpen med virkning fra den dag, hvor en person ikke opfylder sin rådighedspligt, og frem til det tidspunkt, hvor pågældende igen opfylder rådighedspligten. Personen kan således fx ved igen at deltage i det tilbud, vedkommende er udeblevet fra, stoppe periodesanktionen og igen få ret til ydelser.

Punktsanktionen gives, hvis en forseelse ikke løber over tid, og der således ikke er mulighed for at give en periodesanktion. Punktsanktionen gives som en nedsættelse af hjælpen med et fast beløb, fx hvis en borger har sagt nej til et tilbud om arbejde, eller ikke har søgt et konkret job, som pågældende er blevet pålagt af jobcenteret at søge.

Tilbagebetalings-sanktionen kan gives med krav om tilbagebetaling af 1 månedens hjælp, hvis borgeren gentagne gange inden for 12 måneder ubegrundet er opført med sit arbejde, er ophørt i tilbud, eller har afvist rimeligt tilbud om arbejde eller beskæftigelsesfremmende tilbud.

2.2.4.1. Periodesanktion

Efter de gældende regler er der ikke generelle principper for, hvornår man anvender en sanktionsform frem for en anden.

Det foreslås, at periodesanktion anvendes, hvis det er muligt. Dvs. at hjælpen standses, så længe den pågældende ikke opfylder en pligt. Herved bliver sammenhængen mellem forseelse og sanktion mere tydelig overfor borgeren. Den adfærdsregulerende effekt af sanktionen øges, da borgeren bedre kan gennemskue, hvorfor pågældende fik netop denne sanktion.

2.2.4.2. Ændret beregning af periodesanktioner ved delvis udeblivelse fra tilbud

Efter de gældende regler sker beregningen af en periodesanktion, hvor der er tale om delvis udeblivelse fra beskæftigelsesfremmende tilbud, ved, at hjælpen nedsættes forholds-mæssigt svarende til det antal timer, som den pågældende er udeblevet, sat i forhold til kalendermånedens samlede tilbud.